

شده‌اند قادر به تولید شمش فولاد ساختمانی بر اساس استانداردها و کیفیت قابل قبول در سطح جهانی نیست و اساساً زیرساخت تکنولوژی آنها امکان استفاده از تجهیزات و تکنولوژی‌های به روز دنیا را نمی‌دهد. آگاهی از این تکنولوژی‌ها و دستاوردها میتواند منجر به رشد و بهبود صنعت فولاد کشور گردد.

همزن الکترومغناطیسی (EMS)
همزن الکترومغناطیسی در ریخته‌گری مداوم برای بالا بردن کیفیت و بهبود تولیدات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

همزن الکترومغناطیسی معادل استاتور موتور سنکرون می‌باشد. مبدل‌های فرکانس (کانورترهای فرکانس) به طور کلی به صورت سه فاز و بعضی دو فاز عرضه می‌گردند.

تأثیر همزن‌های الکترومغناطیسی بر کیفیت شمش در ماشین‌ریخته‌گری مداوم

امیرحسین یوسفی‌یگی کارشناس مهندسی فروش گروه پاترون

ماهnamه پردازش: در این مقاله ضمن ارائه توضیحاتی در رابطه با عیوب کریستالی شمش‌های فولادی، یکی از راهکارهای بر طرف کردن این عیوب با استفاده از سیستم همزن الکترومغناطیسی، عملکرد، مزایا و سپس بررسی آزمایشگاهی و نتیجه‌گیری از استفاده همزن الکترومغناطیسی مطرح گردد.

امروزه یکی از فاکتورهای مهم محصولات نیمه‌نهایی (semi-finished) که از فرایند ریخته‌گری مداوم به دست می‌آیند، مثل شمش، شمشال و تختال، کیفیت ظاهری و داخلی محصولات تولید شده است. کیفیت محصولات نهایی (finished) علاوه بر آنالیز شیمیایی مستقیماً به کیفیت ظاهری و درونی محصولات تولید شده

جدول ۱: اثرات متالورژیکی همزن‌های الکترومغناطیسی

نوع همزن	اثر متالورژیکی	گرید فولاد
همزن الکترومغناطیسی (M-EMS) قالب (M)	افزایش ناحیه مرتبط با دانه‌های ممتد	فولاد کم آبیاز
	کاهش حفرات و تخلخل‌های سوزنی شکل و ناخالصی‌های سطحی و زیر سطحی	فولاد فنر
	یکسان‌سازی پوسته‌های شمش	فولاد نورد سرد
	کاهش تخلخل‌های مرکزی به میزان اندک	فولاد کربن متوسط و کربن بالا
همزن الکترومغناطیسی (S-EMS) میانی (S)	کاهش جدایش مرکزی به میزان اندک	کاهش جدایش مرکزی به میزان اندک
	افزایش منطقه دانه‌های ممتد	فولاد ضد زنگ
	بهبود جدایش مرکزی	فولاد ابزار
همزن الکترومغناطیسی (F-EMS) نهایی (F)	کاهش تخلخل‌های مرکزی و انقباض	کاهش تخلخل‌های مرکزی و انقباض
	ایجاد ناحیه مرتبط با دانه‌های ممتد	فولاد ابزار
	کاهش تخلخل‌های مرکزی و انقباض	فولاد بلبرینگ فولاد ویژه پر کربن

گوناگونی برای بهینه‌سازی محصول با توجه به درخواست مشتری صورت می‌گیرد.

طراحی برای رسیدن به اهداف‌نهایی ذیل می‌باشد:

۱- اطمینان از بهره‌وری مطلوب اثرات مغناطیسی هیدرودینامیکی

۲- اطمینان از بهینه بودن خنکسازی همزن

۳- اطمینان از اندازه مناسب تمام اجزا برای

جلوگیری از تحمیل بار اضافی موقت به سیستم:

سیستم خنک‌کاری همزن به گونه‌ای طراحی

می‌شود تا فشار آب کم نیز کار کند. چرخش

آب به گونه‌ای طراحی می‌شود که تعادل خوبی را

برای یک توزیع حرارت بهینه تضمین کند و از

جمع شدن حرارت بیش از حد در نواحی مختلف

دستگاه جلوگیری کند.

این خنک کننده به نحوی طراحی می‌شود تا

کمترین تفاوت دما را در درون همزن داشته باشد

و از انساط، ترک و شکاف جلوگیری کند. سیستم

خنک‌کاری از پایین تا بالا همزن وجود دارد تا

از اصطکاک و رسوب ذرات ریز در کویلها

جلوگیری کند تا طول عمر همزن را طولانی کند.

تأثیرات همزن الکترومغناطیس بر کریستالهای شمش ماشین ریخته‌گری

همزن‌های الکترومغناطیس در ماشین ریخته‌گری

مداوم، با بکارگیری نیروی مغناطیسی هیدرولیکی

باعث به وجود آمدن فازهای جامد و کریستاله

شدن ذوب می‌گردد.

از نقطه نظر فیزیک و شیمی این فرآیند به وسیله

تعدادی از پارامترهای مناسب مانند مشخصات

فیزیکی و گرمای جنبشی فولاد و همچنین مقادیر

(مناسب برای فرکانس ۱-۴ هرتز)

همزن الکترومغناطیسی نهایی

این همزن با میدان چرخشی در هسته مرکزی طولانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. القای مغناطیسی

مرکزی قدرت بالا و دامنه وسیعی از کاربردها را در بر دارد. تاثیر همزن باید به صورت منتاب و

پایدار باشد. اثرات استفاده از یک یا ترکیب انواع

همزن الکترومغناطیس در جدول (۱) خلاصه شده است. بر اساس تکنیک FEM، طراحی‌های

شکل ۱: مقایسه‌ی ساختارهای ماکروسکوپی در زمان استفاده و عدم استفاده از همزن مغناطیسی

این مبدل‌ها یک میدان مغناطیسی دوار تولید می‌کند که به صورت منتاب در داخل فولاد جریان‌های گردابی ایجاد می‌کند.

تعامل این میدان‌های مغناطیسی، تولید نیرو (نیروی لورنتز) می‌کند که نتیجه‌نهایی آن به وجود آمدن گشتوار و به هم خوردن ذوب می‌گردد. این نیرو به پارامترهای ذیر وابسته است:

۱- شدت جریان تغذیه

۲- تعداد حلقه‌های تشکیل دهنده کویل

۳- فرکانس

۴- هندسه سیستم

این پارامترها بسته به نوع همزن الکترومغناطیسی تغییر می‌کند. در واقع این پارامترها در اندازه و موقعیت همزن تاثیر می‌گذارد. بسیار مهم است که اطلاعات ماشین ریخته‌گری پیوسته، گرید فولاد و پارامترهای ریخته‌گری مورد به مورد دسته‌بندی و طبقه‌بندی شوند.

دسته‌بندی همزن‌ها بر اساس موقعیت قرار گیری و تاثیر آنها بر روی ریخته‌گری به این صورت است:

همزن الکترومغناطیسی قالب

M-EMS=Mould Electromagnetic (Stirrer

همزن الکترومغناطیسی میانی

S-EMS=Strand Electromagnetic (Stirrer

همزن الکترومغناطیسی نهایی

(F-EMS=Final Electromagnetic Stirrer)

همزن الکترومغناطیسی قالب

این همزن‌ها به ۴ دسته تقسیم‌بندی می‌شوند:

۱- همزن الکترومغناطیسی داخل قالب که از آب قالب بهره می‌برد: این همزن‌ها درون قالب نصب می‌شوند و از سیستم خنک‌کاری مجزایی دارد. این استفاده می‌کند و به راحتی عمل می‌کند. (مناسب برای فرکانس ۲-۸ هرتز)

۲- همزن الکترومغناطیسی داخل قالب که از آب تمیز بهره می‌برد: این همزن در جلد قالب نصب می‌شود و سیستم خنک‌کاری مجزایی دارد. این سیستم دارای ساختار بهم پیوسته و دارای عمر طولانی می‌باشد. (مناسب برای فرکانس ۲-۸ هرتز)

۳- همزن الکترومغناطیسی خارج قالب: این سیستم در خارج قالب نصب می‌شود. تیوب مسی به راحتی تعویض می‌گردد. همزن در طیف گسترده‌ای از ابعاد می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد. (مناسب برای فرکانس ۲-۵ هرتز)

۴- همزن الکترومغناطیسی خارج قالب با لوله‌های مسی خنک کن آب: این سیستم در خارج قالب نصب می‌شود. اما نشت مغناطیسی آن به قدری بالاست که به سلامت و محیط زیست آسیب می‌رساند. این سیستم نیاز به آب مقطر یا خالص دارد و بنابراین هزینه نسبتاً بالای دارد.

جدول ۲: اثرات استفاده از یک یا ترکیب انواع همزن الکترومغناطیسی

جداسازی V	جداسازی مرکزی	استحکام ساختمانی داخلی	استحکام ساختمانی و ترکهای مرکزی	ترک سطحی	پارگی خط	ترکهای سطحی	ترکهای سطحی و زیر سطحی	حفرات سطحی	مدل همزن الکترومغناطیسی و ترکیب مدل‌ها
+				++	++	++	+++	+++	M-EMS
+++	+++	+++	++	++	++	++	+++	+++	M+F-EMS
+++	+++	+++	++	++	++	+++	+++	+++	M+S+F-EMAS
+++	+++	+++	++	++	++	++	++	++	M+S-EMS
/	/	/	+	/	/	+	++	+++	S-EMS
/	/	/	+	/	/	**	+++	++	S+F-EMS

۵ HZ می‌باشد. پیچیدگی مراحل بیشتر زمانی اتفاق می‌افتد که درجه حرارت به دمای بالاتر از دمای ریخته‌گری افزایش پیدا کند تا به دمای بسیار پایین و دمای انجماد برسد. همچنین یک رنج وسیع از پارامترهای ساختاری و عملکرد فنی همزن‌ها می‌باشد.

توان خروجی اغلب بین KW100 و KW100، ۸۰۰، جریان برق بین A۳۰۰ و A۱۰۰۰، ولتاژ V ۴۰۰ و فرکانس ریخته‌گری شمش از HZ طور همzman و دو طرفه می‌باشد.

سرعت مذاب به وسیله همزن الکترومغناطیسی (EMS) ایجاد می‌شود، در جاهایی از ۰,۱ m/s تا ۱ m/s هستند. پارامترهای همزن در یک طیف از مقدار و اندازه‌ها هستند و وابسته به ساختار و عملکرد فنی همزن‌ها می‌باشد.

فرض کنید ماشین ریخته‌گری ای داشته باشیم تا با کمک آن همزن‌های الکترومغناطیسی را بررسی کنیم. یک همزن را بر روی قالب و همزن دیگر را زیر قالب قرار می‌دهیم تا تاثیر استفاده از همزن را در شکل گیری ساختار فولاد بررسی کنیم.

همزن الکترومغناطیسی مخصوص می‌شود. همزن الکترومغناطیسی مانع رشد بلورهای ستونی کریستال‌های شمش می‌شود و تمایل به ترک خوردگی را در طی ریخته‌گری و در دمایی پایین کاهش می‌دهد.

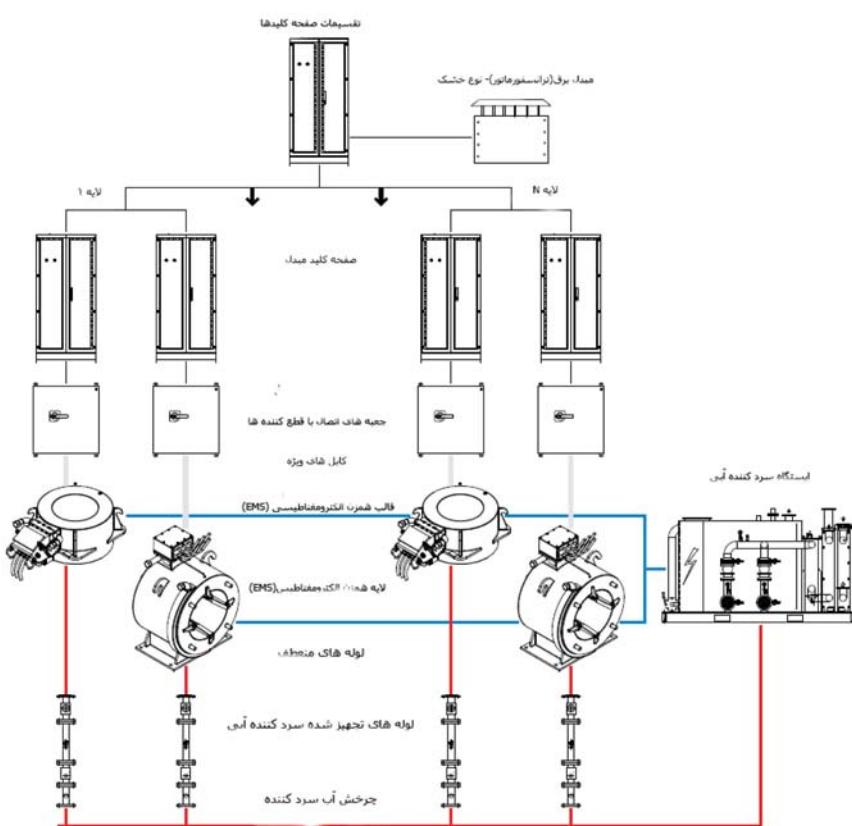
تعداد مشخصی از شمش‌ها را بدون استفاده از همزن و تعدادی را با خاموش و روشن کردن یکی در میان سوییچ‌ها آزمایش می‌کنیم. نمونه‌ها از قسمت‌هایی برداشته شدند تا ساختار دندربیت وضوح بهتری داشته باشند.

زمانی می‌توانیم بالاترین بهره‌وری را داشته باشیم که از هر دو همزن به طور همzman استفاده کنیم. بدین ترتیب که مشاهده خواهیم کرد رشد ستونی کریستال‌ها زمانی که از همزن‌ها استفاده نشده، بین ۱/۴ تا ۱/۳ از عرض شمش خواهد بود. تحقیقات تجربی نیز با نتایج به دست آمده از مدل‌های میدانی دما، ناهمگنی شیمیایی و نظریه‌های فیزیکی شباهت دارد.

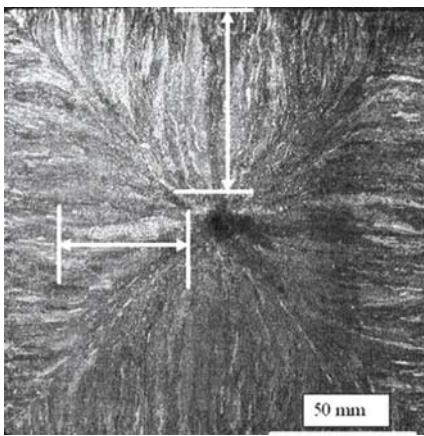
در حال حاضر در سیستم‌های همزن مذاب در ریخته‌گری از مولدهای دور الکترومغناطیسی استفاده می‌شود. این مولدهای دور ایجاد میدان القایی دور الکترومغناطیسی ایجاد می‌کنند که با یک القا (B)، که باعث بوجود آمدن جریان ادی (جریان گردابی) (J) با سرعت (V) در یک فاصله عمودی به B القا می‌کند.

القای B و جریان J یک نیروی الکترومغناطیسی ایجاد می‌کنند که این نیرو بر روی حجم فولاد کار می‌کند و یک تحرک در روند ذوب به وجود می‌آورد. حاصلضرب بردار (B*V) یک اتصال بین میدان الکترومغناطیسی و جریان مذاب را نشان می‌دهد.

شکل ۲: نمونه‌ای از یک سیستم توزیع همزن الکترومغناطیسی

**شکل ۴: رشد دندانهای در ساختار شمش
بدون به کارگیری از EMS
در حالت ۲A**

گردیده است (برش عرضی برای نمایان شدن ساختار دندانهای ایجاد شده است).

سرعت ماشین ریخته‌گری به میزان m/min ۲,۷ در شرایط آزمایشگاهی در نظر گرفته شده است. طول شمش‌های مورد آزمایش در حالات مختلف و بر اساس ضریب طول متالورژی (ذوب فلزات) ثابت در نظر گرفته شده است. متوسط دمای بالاتر از دمای ذوب شمش‌ها (جدول ۳) ۳۲,۸ \pm ۳,۱ درجه سانتیگراد در ذوب A و ۲۸,۰ \pm ۴,۶ در ذوب B، درون یک بازه استاندارد از دمایها در نظر گرفته شده است.

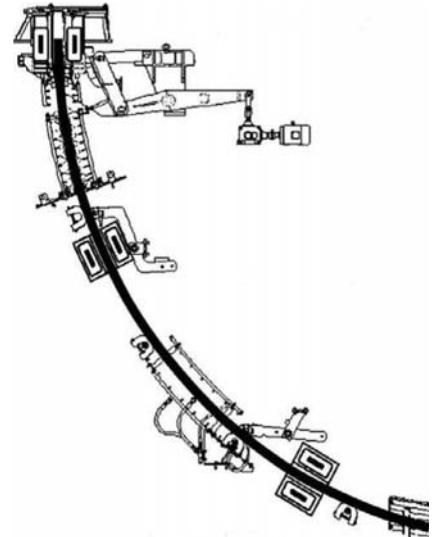
(S-EMS) زمانی کار می‌کند که مذاب به وسیله یک لایه از کریستال‌ها محیط و درون شمش را احاطه کرده باشد و در این زمان مذاب کمتری در منطقه بالای همزن اول وجود دارد.

در زمان خاموش بودن هر دو همزن، کریستالی و جامد شدن به طور نرمال ادامه پیدا می‌کند و منجمد شدن مذاب یک حرکت متلاطم را در بر نخواهد داشت.

برای بررسی اثرات همزن مغناطیسی، نمونه‌ها از قسمت‌هایی از قالب شمش در زمان کارهاین الکترومغناطیس قالب (M-EMS) و همزن میانی (S-EMS) بطور همزمان و همچنین در زمانی که از همزن‌های الکترومغناطیس استفاده نمی‌شود و یا یکی از همزن‌ها در حال کار می‌باشد؛ گرفته شده است. نمونه‌ها از مقطع عرضی شمش گرفته شده است. برای تایید تاثیر همزن الکترومغناطیس قالب (S-EMS) و میانی (M-EMS) بر روی ساختار کلی یا ماکروسکوپیک شمش، آزمایشی روی دو ذوب با ترکیبات شیمیایی مشابه انجام شد (جدول ۳).

در جدول (۴) اطلاعات تاثیر همزن الکترومغناطیس قالب (M-EMS) و میانی (S-EMS) در طول کار کردن ماشین ریخته‌گری در ۹ حالت نمونه‌برداری شده ثبت گردیده است. این اطلاعات با یک ساقه از ارتباط همزن الکترومغناطیس قالب (M-EMS) با اطلاعات مربوطه به طول‌های شمش و نکاتی از نمونه‌های واقعی که گردآوری شده، تکمیل شد (جدول ۴).

شکل ۳: موقعیت همزن‌های الکترومغناطیس (S-EMS) و (M-EMS)

مثالی از بررسی عملی جهت درک اثرات همزن مغناطیسی روی کیفیت شمش فولاد

فعالیت‌های بیشماری در سال‌های اخیر پیرامون مدلسازی همزن الکترومغناطیسی (EMS) در ماشین ریخته‌گری انجام شده است. در این مقاله به بررسی استفاده از دو همزن الکترومغناطیس در روی ماشین ریخته‌گری شمش و اثرات آن بر روی

جدول ۳: ترکیبات شیمیایی ذوب‌های آزمایشی (درصد وزنی)

Ti	Al	Ni	Cr	Cu	S	P	Si	Mn	C	نمونه ذوب
۰,۰۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۵	۰,۰۳	۰,۰۰۹	۰,۰۱۴	۰,۲۲	۰,۳۱	۰,۱۴	A
۰,۰۰۲	۰,۰۲	۰,۰۴	۰,۰۶	۰,۰۹	۰,۰۱۲	۰,۰۱۸	۰,۲۲	۰,۳۲	۰,۱۳	B

ارزیابی

ارزیابی تمام ۹ نمونه ریخته‌گری (جدول ۴) به این نکه اشاره دارد که آرایش یا چیدمان دندانهای در سطح مقطع‌های مختلف، همان گرایش و زمینه‌ای را دارد که در اولین فاز کریستال‌شدن دنبال می‌کند و آن ساختار توسط دندانهای ستونی نسبت به دیوارهای یا بدنه‌ی شمش ایجاد می‌شوند (شکل ۴).

درون شمش‌هایی که از سیستم همزن استفاده نشده است، دندانهای به طور تدریجی در قطر با یکدیگر تماس پیدا می‌کنند. رشدشان یا متوقف می‌شود یا دندانهای به سمت قطرها تمایل پیدا می‌کنند.

دندانهای به سمت قطرها خم می‌شوند و رشدشان در تمام مسیر تا مرکز شمش ادامه پیدا می‌کند. دندانهای ستونی که از قسمت میانی

جدول ۴: نمونه ذوب و حالت نمونه‌برداری شمش

۳۷	۱A	A
۳۱	۲A	
۳۳	۳A	
۳۰	۴A	
۳۵	۱B	B
۳۰	۲B	
۲۷	۳B	
۲۴	۴B	
۲۴	۵B	

کیفیت شمش‌های فولادی می‌پردازیم (شکل ۳). اولین همزن، همزن الکترومغناطیسی قالب (M-EMS) نامیده می‌شود که به طور مستقیم بر روی ماشین ریخته‌گری نصب می‌شود و دومین همزن، همزن الکترومغناطیس میانی (S-EMS) نامیده می‌شود که به در ابتدای جریان مذاب در زون خنک‌کننده دوم نصب می‌گردد.

ساختار بیرونی شمش بویله یک لایه فشرده و یکنواخت کریستالی ایجاد شده است، هر چند که در مرکز شمش، مقدار قابل توجهی از مذاب وجود دارد که به وسیله همزن الکترومغناطیسی میانی مخلوط می‌شود.

شرایط آزمایشگاهی

اولین همزن الکترومغناطیسی (M-EMS) مذاب درون قالب را متلاطم می‌کند تا اینکه شمش جامد و کریستاله بشود. دومین همزن الکترومغناطیس

سطح باقی مانده است در جهت عمودی تا سطح شمش و در جهت مرکز شمش رشد می‌کنند.

در قسمت مرکزی سطح مقطع، یک حفره آشکار بروی تمام ریز ساختارهای ۹ مورد وجود دارد که یک انقباض یا چین خورده‌گی می‌باشد. این مکانیزم توضیح داده شده در مورد رشد دندربیت‌ها در طول ریخته‌گری بدون همزمن در شکل ۴ نمایان می‌باشد.

درین شمش‌ها، وقتی همزمن‌کترو‌مغناطیسی قالب یا هر دو همزمن قالب و میانی استفاده می‌شود، حرکت و جنبش‌های منجمد شدن و رشد دندربیت‌ها در ابتدا با حالت بدون همزمن یکی می‌باشد. همچنین دندربیت‌ها سنتونی را ایجاد می‌کنند که در امتداد قطرها با هم تماس پیدامی کنند.

با این حال، خیلی زود رشدشان متوقف می‌شود.

دندربیت‌های با زاویه مساوی که دندربیت‌های هم محور نیز نامیده می‌شوند به صورتی رشد می‌کنند که جهت یابی تنها در قسمت مرکزی به سمت شمش و به صورت کاملاً تصادفی باشد.

مکانیزم رشد این دندربیت‌ها زمانی که هر دو همزمن کار می‌کنند (جدول ۴، B۵، B۴، A۴) بیشتر می‌است. اگر هر دو همزمن قالب و میانی به طور همزمان کار کنند تاثیرات همزمن به طور قابل توجهی از شکل‌گیری کریستال‌های عمودی جلوگیری می‌کند. اگر تنها همزمن قالب در حال کار کردن باشد و همزمن میانی خاموش باشد (A۱) از کریستال شدن سنتونی جلوگیری می‌شود. روش کار کردن همزمن میانی به تهایی (B۳) (A۲) نمی‌تواند به طور آشکار تغییرات در ساختار دندربیت‌ها را در مقایسه با عدم استفاده از همزمن (A۲، B۲) نشان دهد.

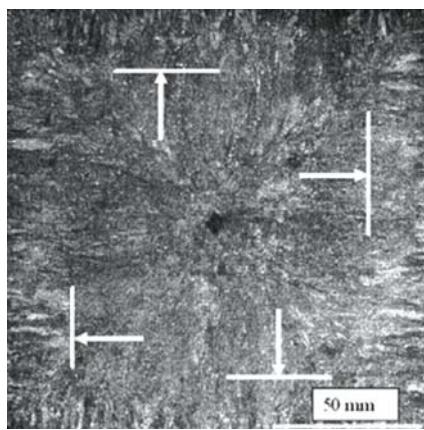
عمق نوارهای سنتونی دندربیت‌ها در امتداد یک مسیر از سطح شمش (شکل ۵) که مقدارشان 23.4 ± 1.8 می‌باشد (همزن MEMS و SEMS) همزمان کار کنند) نشان داده شده است.

برای ریخته‌گری معمولی بدون استفاده از همزمن عمق دندانه‌ها تقریباً $70 \mu\text{m}$ برآورد می‌شود (شکل ۴). ناخالصی‌ها در طول انجام اغلب در نقاط تماس دندربیت‌های در حال رشد مشاهده می‌شود. این اثر نامطلوب می‌تواند در امتداد قطر مشاهده شود که بین $100 \mu\text{m}$ تا $10^3 \mu\text{m}$ در مرکز انقباض صورت می‌گیرد.

این نقطه از تماس دندربیت‌ها در طی کار کردن همزمن SEMS و S-EMS و M-EMS در 29.84 ± 1.9 در واقع ۳ الی ۴ بار کمتر می‌باشد. در منطقه مرکزی شمش یک حفره حاصل از انقباض مشاهده می‌شود که با رشد دندربیت آن حفره پر می‌شود.

با فرض اینکه بیشترین عیوب (خلل و فرج، ناخالصی، مواد افزودنی، انقباض‌های ریز) در امتداد قطرها شکل گرفته است، این امکان وجود

شکل ۵: رشد دندربیت‌های در ساختار شمش که از همزمن EMES و SEMS استفاده شده است

اولین معادله برای ریخته‌گری نرمال و بدون استفاده از همزمن‌کترو‌مغناطیسی به کار برده می‌شود و دومین معادله در زمان استفاده همزمان از همزمن‌های قالب و میانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اجزا (σ) $\Delta I / W$ فاکتور اصلی است که اولین تخمین می‌تواند در هر دو معادله یکسان باشد بنابراین امکان دارد که معادله فشار و کرنش، در نقاط اوج دندربیت‌ها که در امتداد قطرها در تماس هستند، برآورده شود.

$$\text{normal} = \frac{KIC}{\sqrt{\pi \Delta I \text{ normal}}} = \frac{75}{\sqrt{\pi * 0.098}} = 245.1 \text{ MPa} \quad (1)$$

معادله (۱) محدود به فشار و کشش شمش‌های ماشین ریخته‌گری نرمال بدون استفاده از همزمن‌کترو‌مغناطیسی می‌باشد.

$$\sigma \text{ normal} = \frac{KIC}{\sqrt{\pi \Delta I \text{ normal}}} = \frac{75}{\sqrt{\pi * 0.115}} = 132.8 \text{ MPa} \quad (2)$$

معادله (۲) محدود به فشار و کشش در طول ریخته‌گری می‌باشد که از هر دو همزمن S-EMS و M-EMS استفاده شده است. مقایسه همزمان حد تش و کشش در شرایط یکسان نشان می‌دهد احتمال ترک خوردن شمش در زمانی که از همزمن‌کترو‌مغناطیسی استفاده نمی‌کنیم، تقریباً دو برابر زمانی هست که از هر دو همزمن استفاده می‌کنیم.

مشاهدات طولانی مدت نشان می‌دهد استفاده از سیستم همزمن‌کترو‌مغناطیسی ترک‌ها را در شمش به صورت قابل توجهی کاهش داده است.

نتیجه‌گیری

این تحقیق نتایجی از تایید آزمایشگاهی اثرات همزمن‌کترو‌مغناطیسی، بر روی ساختار دندربیت در فولاد را در طول ریخته‌گری شمش را نشان می‌دهد. ۹ نوع مختلف از نحوه قرارگیری مجرا و ترکیبی سیستم‌های همزمن‌کترو‌مغناطیسی مورد بررسی قرار گرفت.

سنگ‌زنی میکروسکوپی بر روی سطح مقطع شمش‌های نمونه برای مشاهده ساختار دندربیت صورت گرفته است. بالاترین میزان اثربازی همزمن‌کترو‌مغناطیسی در زمان استفاده همزمان دو سیستم همزمن M-EMS و S-EMS مشاهده شده است. این منطقه از دندربیت‌های سنتونی، بر محور عمود بر سطح‌های دیواره، ضخامت حدودی $1/3$ تا $1/4$ ضخامت شمش را دارد.

در قسمت مرکزی شمش‌ها استفاده از همزمن باعث می‌شود ساختار دندربیت‌ها یکسان و مساوی شود و به طور کلی عیوب کریستالی در شمش را به صورت محسوس و قابل توجهی کاهش می‌دهد.

شکل ۶ - دندربیت‌های در مرکز شمش

